

Hành động đẹp của CĐV Việt Nam từ ASIAD 18 đến AFF Cup 2018: Khi những hạt giống tử tế nảy mầm

Trong trận ra quân ở bảng A tại AFF Cup 2018 diễn ra lúc 19h30, đội tuyển Việt Nam đánh bại chủ nhà Lào với tỉ số 3-0. Sau khi trận đấu kết thúc, nhiều cổ động viên Việt Nam đã nán lại khán đài sân vận động quốc gia Lào để dọn vệ sinh trước khi ra về.

Điều này làm tôi nhớ đến một việc tương tự xảy ra ở ASIAD 18. Sau khi Olympic Việt Nam thua 1-3 Olympic Hàn Quốc, dù kết quả không như mong đợi nhưng các cổ động viên Việt Nam vẫn thể hiện một hành động đẹp khi nhặt sạch rác trên khán đài rồi mới ra về.

Chia sẻ về hành động nhặt rác của nhóm mình vào thời điểm ấy, chị Huyền (ở Hà Nội) cho biết: “Chúng tôi mong muốn bạn bè quốc tế sẽ ghi nhận những điều tốt đẹp nhất về con người Việt Nam cả dưới sân cỏ và trên khán đài”.

Những điều tử tế, những việc làm nghĩ đến người khác (lớn hơn là nghĩ đến danh dự cho dân tộc) chỉ “đơn giản” như vậy thôi. Và khi nhiều người nhận thức được những điều đơn giản ấy thì hạt giống tử tế sẽ nảy mầm.

Cổ động viên Việt Nam đã nán lại khán đài sân vận động quốc gia Lào để dọn vệ sinh trước khi ra về. (Ảnh: sport5.vn)

Trong văn tự truyền thống mà các cụ học ngày xưa thì ‘tử tế’ (仔細) là tính từ liên hợp bởi một phó từ ‘tử’ (仔) có nghĩa là kỹ lưỡng, cẩn thận, tỉ mỉ; với tính từ ‘tế’ (細) có nghĩa là tỉ mỉ, nhỏ nhặt. Hai chữ ‘tử tế’ (仔細) cộng chung lại nó có nghĩa rằng là cẩn thận, tỉ mỉ từ những việc nhỏ nhất.

Đạo đức xã hội đang trượt dốc, chúng ta đã nghe quá nhiều điều tiêu cực rồi. Nhưng bài viết này sẽ không nói về khía cạnh tiêu cực mà chỉ đưa những điều tích cực vẫn còn hiện hữu để độc giả có được cái nhìn chính diện hơn và thêm niềm tin trong cuộc sống.

Từ những “người lái đò” tâm huyết...

Thầy giáo Đỗ Việt Khoa

Thầy được gọi là “Người hùng cô độc” sau nỗ lực đưa ra ánh sáng những tiêu cực có hệ thống của ngôi trường mình đang công tác. Thầy đã không hề nhận được sự ủng hộ nào từ đồng nghiệp, thậm chí bị cô lập, hành hung và bôi nhọ thanh danh. Mất mát và chịu đựng là vậy nhưng thầy khẳng định nếu được cho làm lại, thầy... vẫn sẽ làm như vậy!

Chia sẻ với báo Zing, thầy Khoa nói: “Chúng tôi gắn bó với nghề giáo không phải vì đồng lương, nó còn tồi lắm, mà vì lòng yêu nghề, muốn truyền đến cho học sinh những giá trị nhân văn nhất, nhân bản nhất”.

Làm thầy thì trước tiên phải làm người tốt, dạy học trò thì trước tiên cũng phải là dạy làm người tốt, làm người tử tế trước rồi sau đó mới làm người giỏi. “Thành nhân” trước rồi mới “thành công” sau.

Thầy còn chia sẻ thêm: “Phàm đã là thầy cô giáo, chúng ta hãy tránh xa tham sân si, giữ sạch tấm áo giáo dục của mình, nói không với những cám dỗ đời thường, lúc ấy chẳng ai sa ngã được, chẳng có gì xấu có thể len lỏi vào giáo dục được. Sau tất cả, tôi thấy tâm mình thanh thản”.

Tôi nghĩ là thầy sẽ không cô độc trên con đường mà thầy chọn bởi khi những bài viết về thầy được đăng tải thì có rất nhiều những ý kiến đồng tình với thầy. Quả thật giáo dục thế hệ sau trở thành người tử tế là thiên chức, là trách nhiệm của những người làm nghề giáo. Và chính thầy như là tấm gương sáng về sống đúng với lương tâm của một người làm nghề giáo, để: “Sau tất cả, tôi thấy tâm mình thanh thản”!

Thầy giáo Đỗ Việt Khoa. (Ảnh: zing.vn)

Cố nhà giáo Văn Như Cương

Những ngày mưa mùa thu tháng 10 năm ngoái, nhiều thế hệ học trò đã sững sờ trước sự ra đi của người Thầy vĩ đại, Nhà giáo – Phó Giáo sư Văn Như Cương, hiệu trưởng trường PTTH Dân lập Lương Thế Vinh. Sự ra đi của ông đồ dạy toán nhưng yêu văn thơ đã để lại sự thương tiếc thương

vô hạn cho nhiều lứa học sinh. Cuộc đời của thầy như một tấm gương về việc sống tử tế và hết mình vì học sinh. Những gì thầy để lại sẽ là di sản và nguồn cảm hứng bất tận cho biết bao thế hệ học trò, biết bao thế hệ giáo viên tiếp theo.

Có lần thầy đã đề những dòng thơ với nội dung như sau:

“Các em vào đại học, Thầy vui
Duy chút băn khoăn, thoáng ngâm ngùi
Ít em mong muốn vào sư phạm
Ai sẽ thay Thầy lúc mấy mươi?”

Có thể các bạn trẻ chưa thấy mặn mà lắm với nghề nhà giáo. Nhưng với nhà giáo Văn Như Cương, thầy là minh chứng sống cho câu nói: **Nghề giáo là nghề cao quý nhất trong các nghề cao quý, nghề sáng tạo nhất trong các nghề sáng tạo.** Với quan điểm giáo dục “trước hết phải làm người tử tế” của Thầy Văn Như Cương thì hình ảnh một người thầy mẫu mực luôn được xã hội kính trọng.

Nhà giáo Văn Như Cương cũng từng dặn dò học trò của mình rằng: “Các em có thể trở thành người nghiên cứu thành công, doanh nhân tầm cỡ, lãnh đạo xuất sắc, chính khách uyên bác... nhưng trước hết phải là người tử tế.”

Khi thầy Văn Như Cương ra đi, không ít những dòng tâm sự như thế này đã được viết lên:

“Có một người đàn ông, là thầy giáo để lại sự kính trọng cho bao thế hệ học trò; là cha khiến con cái tôn trọng, noi theo; là chồng khiến người vợ yêu thương, mong nhớ...” — một cựu học sinh trường THPT Lương Thế Vinh.

“Năm lớp 10 vào trường, với bố mẹ, tôi là đứa trái tính nết, chỉ có chút thông minh mà coi trời bằng vung, nghịch ngợm không ai bằng. Thế mà hết nửa học kỳ ở Lương Thế Vinh, tôi thay đổi hẳn. Thầy nghiêm khắc, đã phạt ai thì thẳng tay, nhưng đã dạy dỗ trò nào thì cũng hết lòng. Tôi không phải sợ thầy, mà nể và tôn kính. Để sau này, mỗi khi có dịp về trường, tôi vẫn mãi miết đi tìm dáng ông thầy già mặc chiếc áo sơ mi trắng, đeo đai quần chỉnh tề, với mái tóc bạc trắng và câu nói quen thuộc: ‘Thế nào hả Dũng, đã chịu lớn chưa hay vẫn luẩn quẩn làm đứa trẻ nghịch ngợm, thế thì không trưởng thành được đâu!’” — học sinh Nguyễn Thế Dũng, khóa 2007-2010, nhớ lại.

Thầy

Văn Như Cương và học trò. (Ảnh: zing.vn)

Người Thầy có thể cảm hóa học trò, có thể để lại bao tiếc thương trong lòng các thế hệ từng theo học, có thể khiến những người làm nghề kính trọng và nể vì bởi sự tâm huyết, thẳng thắn, đó là vì người thầy đã trọn đạo làm Thầy. Nghề giáo không phải chỉ là một nghề nghiệp kiếm miếng cơm manh áo mà còn là nghề dạy cho các em biết làm người tốt, làm người tử tế như thế nào.

Trong điều di huấn thứ 20 của samurai chân chính bậc nhất nước Nhật thời Minh Trị Duy Tân – Saigo Takamori – có viết:

“Cho dù có lý luận, phương pháp hoàn hảo đến đâu mà chính người nói không phải là người tốt thì khó mà thực hiện. Trước tiên, phải có người tốt rồi mới có phương pháp. Con người là tài sản quý giá nhất và quan trọng nhất. Chính chúng ta phải cố gắng trở thành con người như vậy”.

Những người như thầy Khoa, thầy Cương cũng như nhiều bậc làm nghề giáo có tâm huyết với nghề cũng là tấm gương về đạo đức và phẩm hạnh để học sinh noi theo.

...đền “bông hoa thơm” từ nỗ lực của những người lái đò

Chúng ta đã quen với nhiều câu chuyện giáo dục đầy cảm hứng của người Nhật, chúng ta khao khát một ngày con em mình cũng được hưởng một nền giáo dục dạy làm người tốt trước khi làm người giỏi. Nhưng nếu chưa bắt đầu mà chỉ dừng ở mức ngưỡng mộ thì sẽ chẳng bao giờ có cái ngày tươi đẹp ấy. Hiểu được điều đó, rất nhiều nhà giáo tâm huyết đã hành động, và xã hội đã được chứng kiến những bông hoa thơm từ nỗ lực của họ. Nỗ lực thay đổi để trở nên vĩ đại bắt đầu từ những điều nhỏ bé nhất.

Thời gian vừa qua, hình ảnh những em học sinh của trường THPT Đinh Thiện Lý cúi đầu cảm ơn những tài xế đã dừng xe nhường đường cho mình đi qua, hay các em học sinh THPT Lê Hồng Phong cúi đầu chào bác bảo vệ khi qua cổng trường đã thực sự lan tỏa trên các trang báo và mạng xã hội. Giữa những thông tin giạt gân, miêu tả một xã hội đầy hoang mang và bất ổn thì hình ảnh đẹp của các em học sinh như một mảng sáng để nhiều người có lý do tin vào những điều tốt đẹp và tích cực.

Hình ảnh đẹp của các em học sinh như một mảng sáng để nhiều người có lý do tin vào những điều tốt đẹp và tích cực. (Ảnh: thanhnien.vn)

Cô Nguyễn Minh Ngọc, giáo viên dạy văn của trường THPT Đinh Thiện Lý đã từng gây sốt cộng đồng mạng khi viết thư gửi học trò với thông điệp về sự tử tế: “Con là một người bình thường, nhưng con là một người bình thường tử tế”.

Những giáo viên tâm huyết của trường Đinh Thiện Lý thực sự cụ thể hóa sự tử tế ấy bằng những điều nhỏ bé nhất. Hiệu trưởng Hoàng Thị Diễm Trang cho biết: “Từ nhiều năm nay, các em học sinh của trường đã làm việc đó (cúi đầu cảm ơn tài xế), mặc dù không phải là tất cả các em đều làm được. Hành vi ứng xử này thuộc 1 trong 6 giá trị cốt lõi mà chúng tôi hằng ngày vẫn hướng các em thực hiện”.

Từ những nhà giáo luôn đề cao đạo đức và phẩm hạnh để làm gương cho các em, đến những em học sinh thực hành điều tử tế trong cuộc sống... chúng ta có thể tin về một tương lai xán lạn, về một xã hội cởi mở và hòa ái, về những người Việt không xấu xí. Và những việc làm gây ấn tượng của người Việt với bạn bè thế giới không chỉ dừng lại ở việc nhặt rác ở sân vận động sau các trận đấu.

***

Bạn biết không? Những điều tử tế thật sự có thể truyền cảm hứng và lan tỏa các giá trị tốt đẹp. Bởi bản tính của chúng ta là thiện lương (Nhân chi sơ, tính bản thiện), chỉ có điều những điều tốt đẹp ấy qua thời gian bị làm cho mai một đi mà thôi.

Như Khổng Tử xưa từng nói: “Ở chung với người thiện như vào nhà có cỏ chi lan, lâu mà chẳng thấy mùi thơm, tức là mình cũng đã hóa ra thơm vậy”. Tại sao mỗi người chúng ta không trở thành những “cỏ chi lan”, để mỗi hành động chúng ta đều thấm đượm mùi thơm một cách tự nhiên?

Gió Đông

DKN